

Adroddiad i	Pwyllgor Archwilio Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	
Dyddiad	21 Medi 2026	
Swyddog Arweiniol	Anthony Jones – Prif Swyddog Tân Cynorthwyol	
Swyddog Cyswllt	Jonathan Blyde – Rheolwr Perfformiad a Chynllunio Corfforaethol	
Pwnc	Datganiad Llywodraethiant Blynyddol 2025/26	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Cyflwyno'r Datganiad Llywodraethiant Blynyddol terfynol i Aelodau'r Awdurdod, fel sy'n ofynnol gan Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 yn ei gwneud yn ofynnol i Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (Yr Awdurdod) gyhoeddi Datganiad Llywodraethiant Blynyddol i ddangos:
 - Bod busnes yn cael ei gynnal yn unol â'r holl gyfreithiau a rheoliadau perthnasol;
 - Bod arian cyhoeddus yn cael ei ddiogelu ac y cyfrifir amdano'n briodol; a
 - Bod adnoddau'n cael eu defnyddio'n ddarbodus, effeithlon ac effeithiol i gyflawni blaenoriaethau y cytunwyd arnynt er budd pobl leol
- 3 Nodir y Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar gyfer 2025/26 yn Atodiad 1 ac mae wedi'i baratoi yn unol â'r egwyddorion a nodir yn Fframwaith CIPFA/Solace Delivering Good Governance in Local Government Framework (2016). Mae'r flaenraglen waith ar gyfer 2026/27 wedi'i chynnwys yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol drafft.
- 4 Cyhoeddir y Datganiad Llywodraethu Blynyddol fel rhan o gynhyrchu'r datganiadau ariannol statudol ar gyfer 2025/26. Gwneir asesiad gan yr archwilydd allanol i gadarnhau a yw'n gyson â'r datganiadau ariannol ac a yw wedi'i lunio yn unol â'r Fframwaith.

ARSYLWADAU GAN Y PWYLLGOR ARCHWILIO

- 5 Cyflwynwyd Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2025/26 i'r Pwyllgor Archwilio ar 15 Mehefin 2026, ac ni wnaed unrhyw sylwadau.

ARGYMHELLION

- 6 Argymhellir bod yr Aelodau yn:

- i) **Nodi'r Datganiad Llywodraethiant Blynyddol terfynol, a:**
- ii) **Cytuno ar y camau gweithredu arfaethedig ar gyfer 2026/27**

CEFNDIR

- 7 Ers 2010/11, rhaid i bob corff llywodraeth leol, yn ôl Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio 2015, baratoi Datganiad Llywodraethiant Blynyddol a gyhoeddir fel rhan o'r Cyfrifon Statudol.
- 8 Pwrpas y Datganiad Llywodraethiant Blynyddol yw asesu a dangos bod system gadarn o lywodraethiant corfforaethol ar draws y sefydliad.

GWYBODAETH

- 9 Yn 2016, cyhoeddodd CIPFA a Solace fframwaith llywodraethiant newydd, sef Datblygu Llywodraethu Da mewn Llywodraeth Leol: Fframwaith (y Fframwaith). Strwythurwyd y Fframwaith o amgylch saith egwyddor llywodraethu sy'n galluogi'r Awdurdod i ddangos ei drefniadau cyffredinol a nodi sut y mae wedi cyflawni ei gyfrifoldebau.
- 10 Pwrpas y Datganiad Llywodraethu Blynyddol yw nodi trefniadau'r Awdurdod i sicrhau:
- bod busnes yn cael ei gynnal yn unol â'r holl gyfreithiau a rheoliadau perthnasol.
 - bod arian cyhoeddus yn cael ei ddiogelu ac y cyfrifir amdano'n briodol; a
 - bod adnoddau'n cael eu defnyddio'n ddarbodus, effeithlon ac effeithiol i gyflawni blaenoriaethau y cytunwyd arnynt er budd pobl leol.
- 11 Mae'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn cael ei adolygu gan Archwilio Cymru i gadarnhau ei fod yn gyson â'i wybodaeth am yr Awdurdod a'r datganiadau ariannol.
- 12 Ar ôl ei gyhoeddi, bydd perfformiad yn erbyn rhaglen waith 2026/27 yn cael ei fonitro drwy Fwrdd Perfformiad Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth bob chwarter.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae'r adroddiad hwn yn cysylltu ag amcanion llesiant hirdymor GTAGC ac yn dangos y trefniadau llywodraethiant sydd ar waith i alluogi'r Gwasanaeth i ddarparu ymatebion brys a gwaith atal ymhell i'r dyfodol.
Cyllideb	Amh.
Cyfreithiol	Mae paratoi a chyflwyno'r Datganiad Llywodraethiant Blynnyddol i'r Archwilydd Cyffredinol yn cydymffurfio â Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014
Staffio	Dim
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Mae'r Datganiad yn cyfeirio'n benodol at gydymffurfio â'r Ddyletswydd Cydraddoldeb a Safonau'r Gymraeg.
Risgiau	Mae fframwaith llywodraethiant cadarn yn cefnogi trefniadau rheoli risg yr Awdurdod.